

Forskningsutfordringer for reindrifta i Nordland

Hvilke ressurspersoner i NIBIO kan være relevante samarbeidspartnere i framtidige arbeider

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Svein Morten Eilertsen 21.06.2017

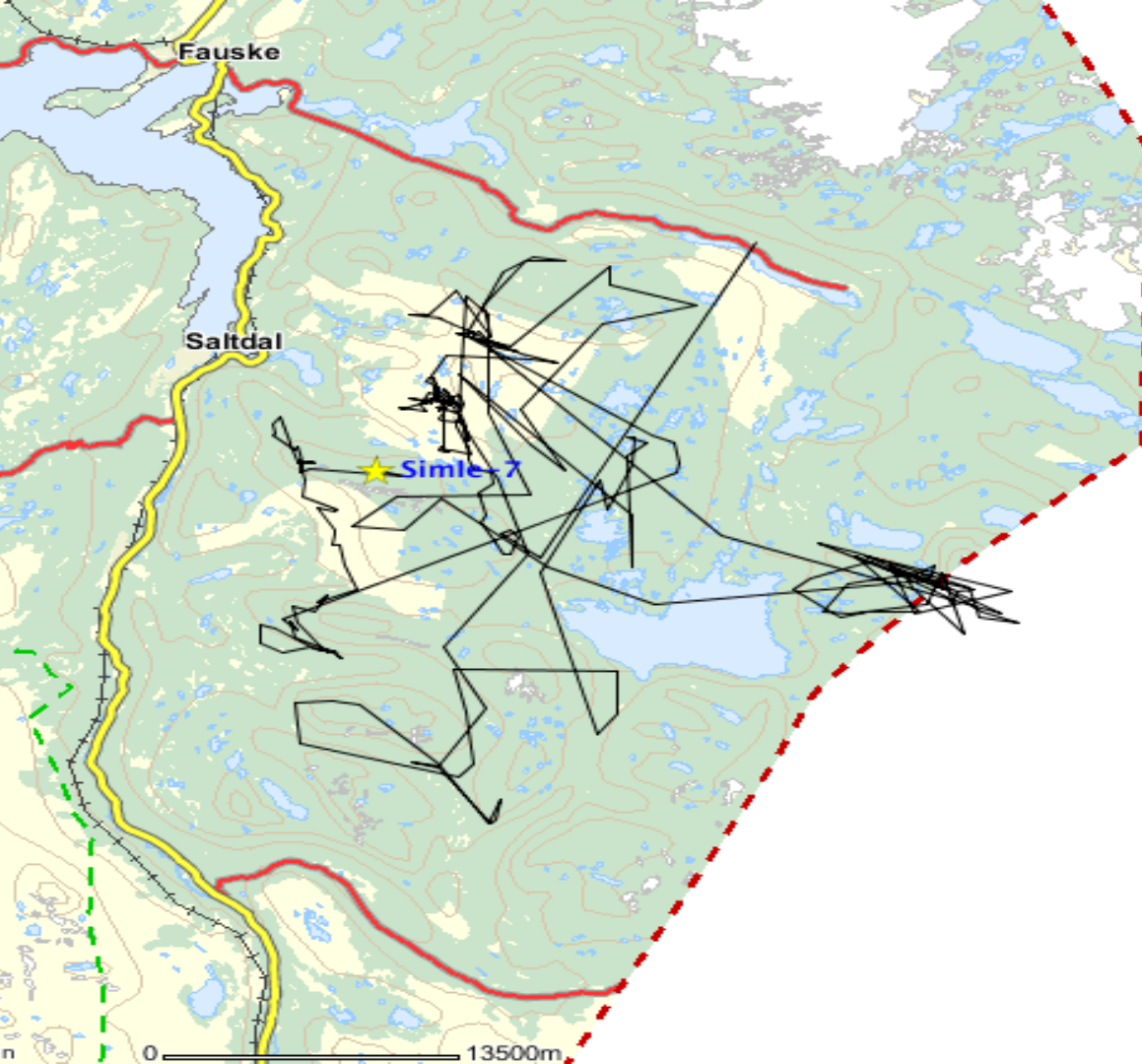
NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Avdeling for Utmarksressurser og næringsutvikling
har personell på Svanovd, Holt, Tjøtta og Tingvoll.

Arbeider med beitedyr som bl.a. rein, sau, hjort og elg

Andre avdelinger i NIBIO har også personell som
det er relevant å samarbeide med

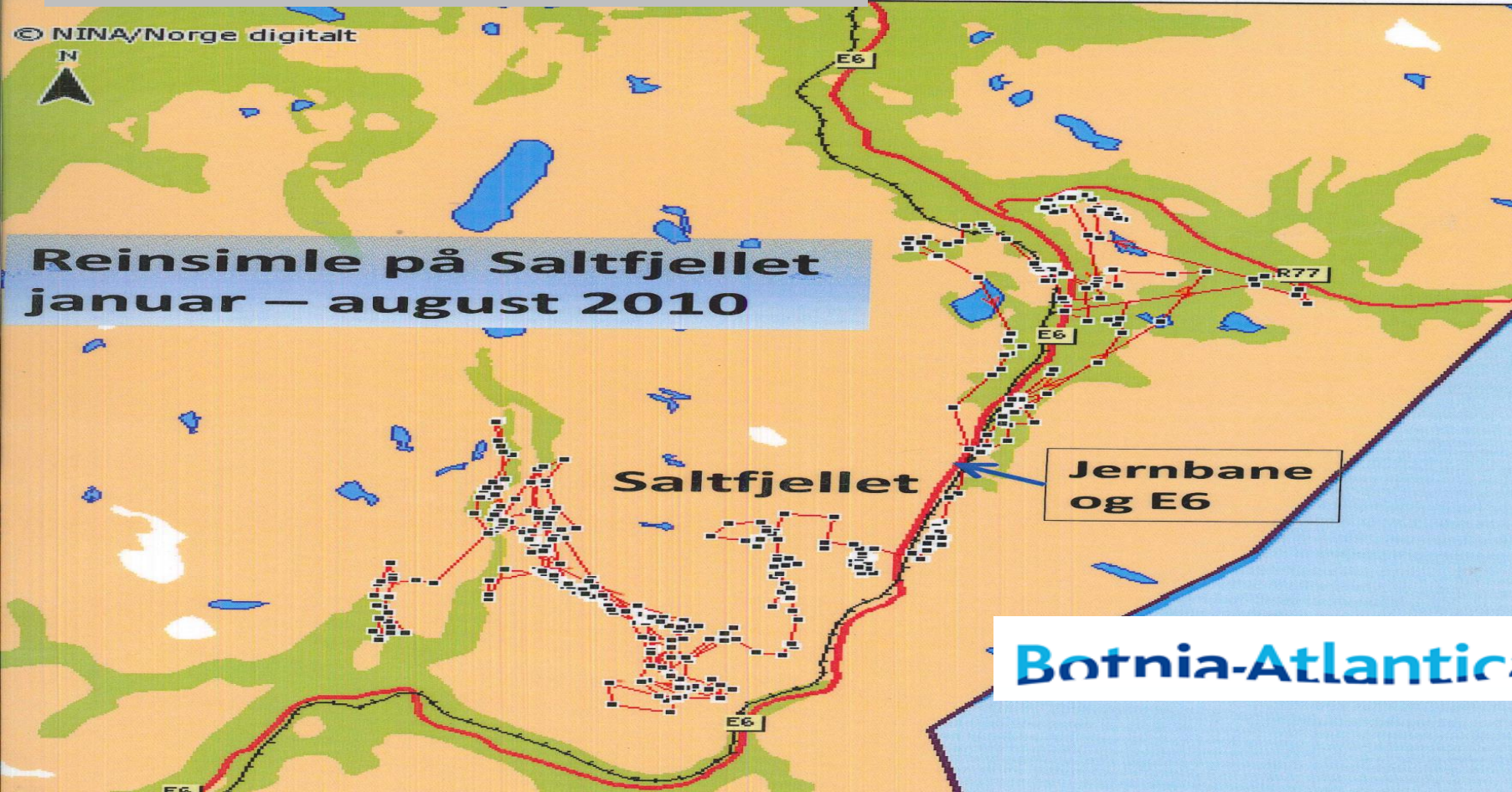

Simle 7

1. mai 2008 – 15.
februar 2009

Reinsdyr og jernbanen

Study area

System for varsling av rein på/ i nærheten av jernbane

POIs

No 1 at top (north)
No 6 at bottom

Fenced area

Storhaugen

Area for feeding
(lichen and pelleted concentrates)

Botnia-Atlantica

Varsling om rein på vei

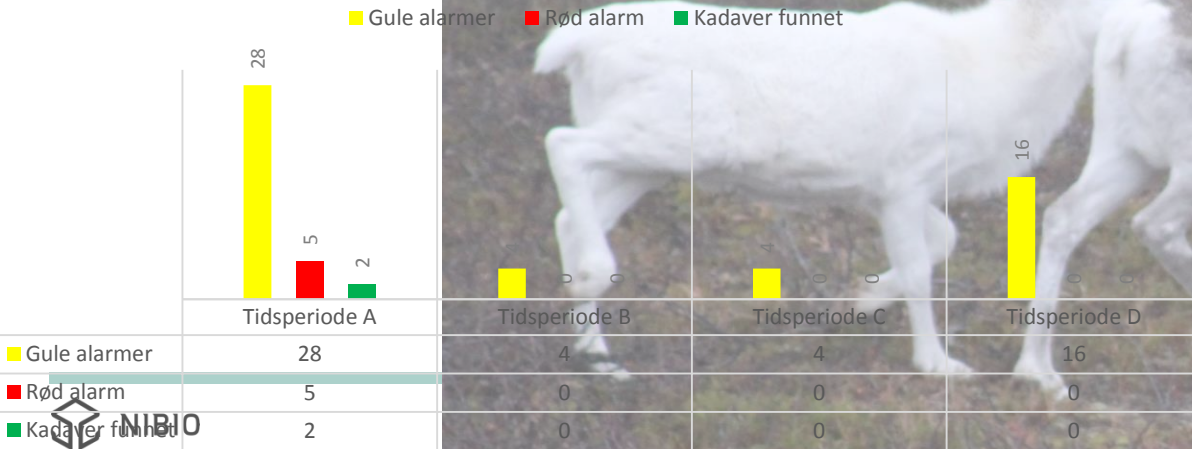

Resultater

Dokumentasjon av tap og tropsforebyggende tiltak

Reinbeitedistrikt 22 Fiettar, Vest-Finnmark reinbeiteområde, Fielbmajohka siida har hatt 100 e-bjeller der NIBIO har vært inne for å vurdere effekten av bjellene (2014-2015).

- Dokumentert skadevolder (gaupe og kongeørn) på barmark
- Problem: Føreforholdene ved alarmer (hverken snøføre eller barmark)

Dokumentasjon av tap og tropsforebyggende tiltak

- De mest effektive FKT er de som skiller rovilt og beitedyr i tid og rom:
 - Roviltavvisende gjerde
 - Flytting
- Holder ikke å implementere de «tyngste tiltakene» kun innenfor rovtiltonene, må tenke randsoner og total rovdyrbelastning
 - Et mye større areal og mange flere besetninger berøres!

Tilleggsfôring for å sikre at simlene overlever og får livskraftige kalver

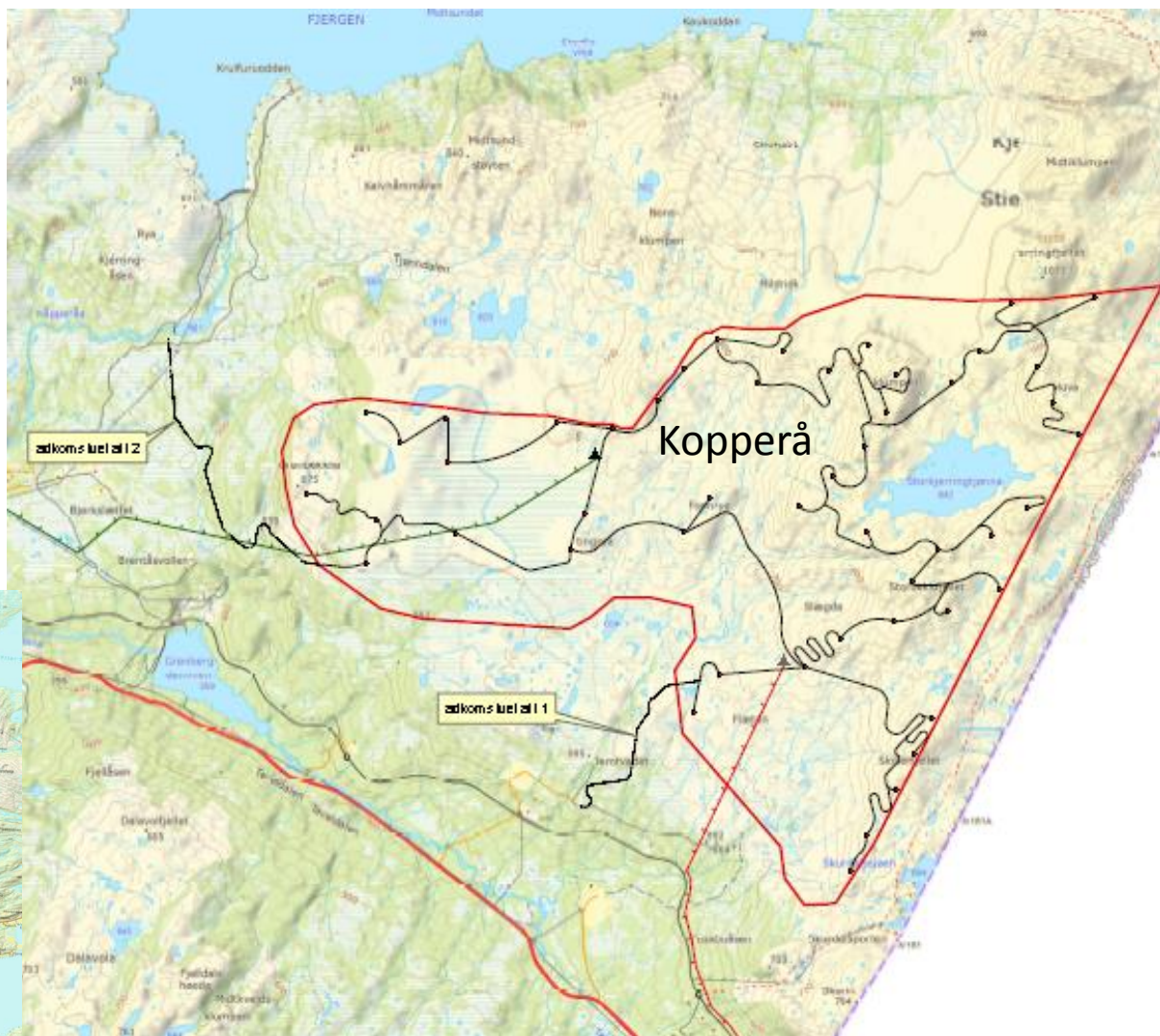
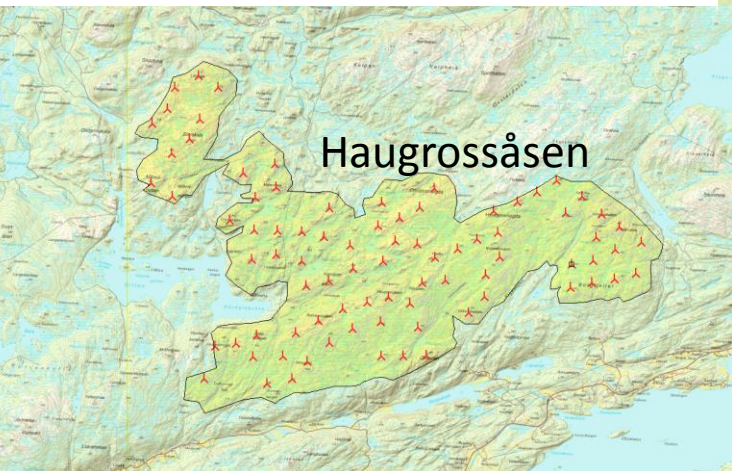
I vanskelige vintre prioriterer simla egen vektutvikling foran kalv. Viser at i år med sen og kald vår får en redusert kalvetilgang (Rovvilt og reindrift, kunnskapsstatus i Finnmark, NINA rapport 821, Tveraa m.fl. 2012).

Har utarbeidet infofolder som oversettes til samisk og blir formidlet til næringen

Arealinngrep og reindrift

- Direkte arealtap
- Indirekte arealtap

GIS-kompetanse, vegetasjonskartlegging

Sammenfall sesongbeiter for rein og forvaltningssoner samlet

Sesong	Totalt beite	Gjeldende sone sammenfall		Nye soner sammenfall	
	Dekar	Dekar	%	Dekar	%
Vinter	14 329 626	4 872 061	34	9 350 269	65
Vår	10 910 836	3 231 201	30	8 646 925	79
Sommer	14 426 751	6 643 988	46	11 696 990	81
Høst	13 339 259	5 621 001	42	11 792 704	89
Høst/vinter	12 364 911	5 050 991	41	10 450 257	85
Totalt beite	32 843 412	13 315 891	41	23 936 344	73

**Klimaendringer
Tilleggsfôring
Endret arealbruk**

Merking av rein med RFID (siden 2011)

Vekt og sorteringssystem

Partner: Biocontrol

HMS og dyrevelferd

Antenne for lesing av
RFID.

Elektronisk øremerking av rein

RFID på slakteriet

**Sporbarhet,
forbrukersikkerhet,
effektivt,
sikkert**

HMS i reindrif

Manuell handtering av rein er tungt fysisk arbeid

Kostbart

Økonomi i næringen

- 1.000 rein á 2 kg á 4,21 i 120 dager = 1. 010.400,- (3,54 gir 851.184,-)
- Med 1,5 kg reinfor bas/per dag = 757.800,- (3,54 gir 637.200,-)
- Innkjøp av fôrtrau
- I tillegg slitasje på snøskuter, slede + bensin, men oppveies dette av at en i liten grad bruker tid på skuteren for å se etter /gjete

VARENAVN	VARENDR	MENGDE	PRIS	BELOP	MOMS%
FK REINFØR BAS 800KG	13543	19,00	3,690	56.088,00	25,00
LASSRABATT KRAFTFOR	8507	15200,00	0,050	-760,00	25,00
FRAKT KRAFTFØR	8298	15200,00	0,304	4.620,80	25,00
STEDSFRAKT DRØV	8220	15200,00	0,640	9.728,00	25,00
STEDSFRAKTTILSK DRØV M/R	8221	15200,00	0,640	-9.728,00	25,00
LAGERTILLEGG KR.FØR DRØV	8127	15200,00	0,270	4.104,00	25,00

M E R K N A D :

Dir.lev. fra fabrikk til kunde. Lev Lønsdal / Sørølva

SUM NETTO EKSKLUSIVE MVA

64.052,80

MOMS

16.013,20

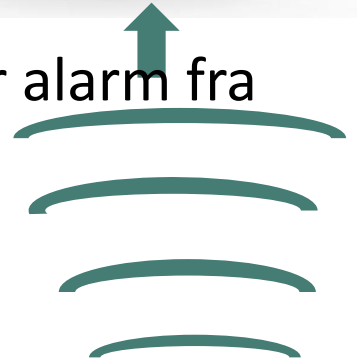
TOTALT Å BETALE (NOK)

80.066,00

Husk å benytte KID for en raskere registrering av din betaling.

Fremtidens hjelpemiddel?

- Kan oppsøke reinen i «uframkommelige» områder
- Kan dokumentere tap av dyr (opsøke posisjonen for alarm fra e-bjeller)
- Kan ha tilsyn med reinen med liten forstyrrelse
- Kan flytte reinen
- Lite «miljøavtrykk»
- **Reduserte driftskostnader**

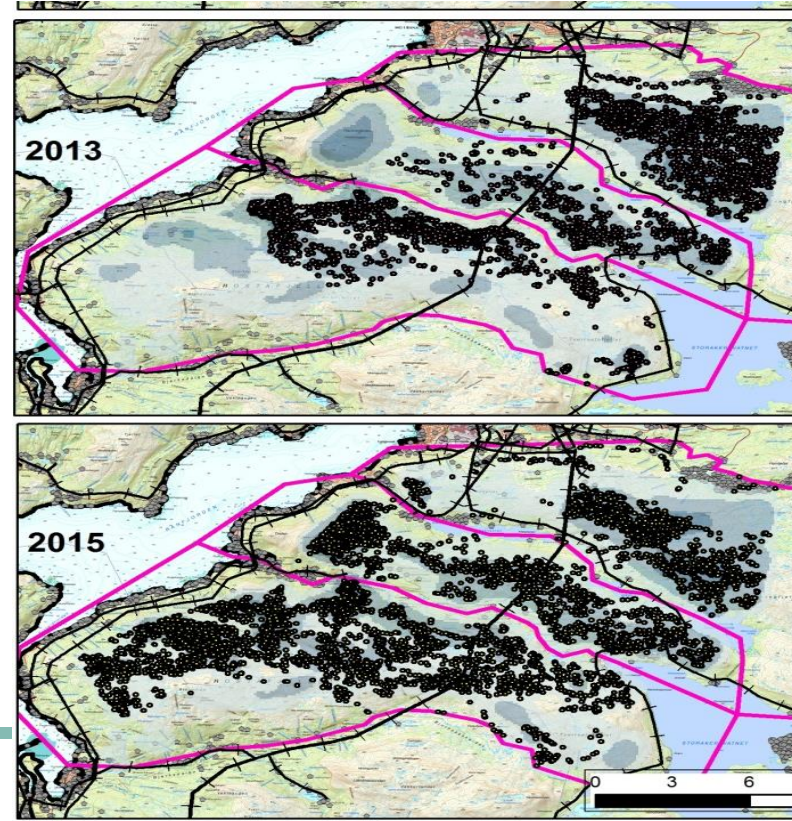

Matche simle og kalv elektronisk

Ildgruben reinbeitedistrikt «helhetlig påvirkning»

- Samarbeidsprosjekt mellom NIBIO Tjøtta, UiO og NMBU.
- Delfinansiert gjennom RUF.

Fleksibilitet i reindriften - barrierer og muligheter for bærekraftig utvikling i reindriften i Nordland' (FleksiRein)

RUF finansiert prosjekt ledet av Nordlandsforskning ved Camilla Risvoll.

Ser på hvordan bl.a. rovvilt, inngrep og forstyrrelser hindrer næringen i å bruke beiteressursene optimalt (bl.a. Doukta og Ildgruben reinbeitedistrikt). Har særlig hatt fokus på arbeidet med nye forvaltningsområdet for rovvilt og arbeidet i rovviltnemnda.

Har stor nytte av samarbeid mellom institusjonene, der etablerte kontaktnett med næringen gir mye kunnskap som kan brukes på ulike problemstillinger.

Forskergruppe Beiteteknologi

Kunnskapsbasert verdiproduksjon fra utmarksbeite med bruk av elektronisk overvåking

Forskergruppens deltakere og kort beskrivelse av den kompetanse som benyttes i forskergruppen:

Inger Hansen, Svein Morten Eilertsen, Grete Jørgensen
Lise Grøva, Erling Meisingset, Unni Støbet Lande,

Kompetanse: Kartdata koplet med GPS-data, sensorteknologi, arealbruk, beitebruk, beiteatferd, dyrevelferd, tapsårsaker, forvaltning.

The end...

